

כַּטְאוֹמִים לְטִיבָה עֵבֶת

תשפ"ג	בני ברק	ירושלים	חיפה	באר שבע
4:47	4:33	4:37	4:51	הדלקת נרות
6:23	6:27	5:48	5:47	מוצאי שבת
6:23	6:27	6:23	6:27	רבינו חם

נא לשמור על קדושת הגליון

בא

האשפה – נטל את השקיק הדהוי מידו, ומסרו לאחד מעובדיו כדי שיבדק את התפלין ויעריך את שונו. רגע לאחר מכן, נשמעה קריאת הפתעה מפיו של העובד. "הפרשיות מהדרות ממש! הכתב נפלא!"

התברר, שהעובד צדק: הפרשיות נראו מהדרות ממש! "כן... סבי הנה רב גדול... היו לו זקן לבן ועינים מאירות... אבל אני? אני כבר רחוק מכל זה!" הבהיר הנכד, ובקש באפון תכליתי לקבל הצעת מחיר לתפלין של סבו.

אלא שבטרם הספיק המוכר להשיב לו ולנקב בסכום כלשהו, נכנסה אל החנות אשה, שאינה שומרת תורה ומצוות, אם לשפט על פי מראה החיצוני. "אני רוצה לקנות תפלין קשורות!" היא בקשה, ולשאלתו של המוכר על אודות רמת ההדיר הנדרשת, השיבה: "אינני רוצה משהו יקר, אבל משהו שיהיה קשר, פשר באמת! התפלין הללו מיעדות עבור הבן שלי, ואני מקנה שהן תשמרנה עליו היטב!" המוכר, בעל נסיון של שנים רבות, הריח' מיד כי מאחורי הבקשה מסתתר ספור מענון. הוא החל לדובב את האשה, והיא ענתה בדצון וספרה:

"מה אמר לך, הרב? איננו דתיים... אבל הבקר, קבלתי טלפון מהבן שלי, שמשרת בצבא בדרום לבנון. מאז שהוא התגייס לצבא אינני יכולה לישון בלילה מרב דאגה. הבקר, קבלתי ממנו שיחת טלפון, שבה ספר על גס גלוי שנעשה לו. וכך הוא ספר: 'היום הגיע אל הבסיס שלנו חייל חדש, דתי. מקדם בבקר הוא פנה לצד להתפלל, כשהוא מניח על ראשו ועל זרועו קביות שחורות, להן הוא קרא 'תפלין'. הוא הציג ללבונו לשים את הקביות הללו, ואולם רב החילים סרבו. רק אני ואחד מחברי הספמנו לשתף פעולה, והחיל הדתי קשר את התפלין לראשנו ולזרוענו, והורה לנו לחזור אחרינו ולומר את המשפטים המוזרים שהקריא.

באותו הרגע, הרגשתי משהו חם הפוּשט בלבי, ואולם לא יחסתי לכך משמעות. החזרתי את התפלין לבחור הדתי, ורגע לאחר מכן נקראתי עם עוד שניים מחברי אל המפקד, שהורה לנו לצאת לסריקת שטח, פעילות שגרתית. מהרנו לצאת למשימה, ואולם לאחר כמה

זורקתי עליכם מים טהורים

"זאת תהיה הפסח כל בן נכר לא יאכל בו" (ב-מ) כתוב במדרש (שמות רב ט-ג): "הנה הקדוש ברוך הוא מבקש לגאלן ולא הנה להם זכות. מה עשה? קרא למשה ואמר לו: 'לך ומהל אותם!' והרבה מהן לא היו מקבילים עליהם למו. אמר הקדוש ברוך הוא שיעשו הפסח, וכיון שעשה משה את הפסח גזר הקדוש ברוך הוא לארבע רוחות העולם הנושבות בגן עדן, והלכו ונדבקו באותו הפסח. והנה ריחו הולך מהלב ארבעים יום. נתפנסו כל ישראל אצל משה, אמרו לו: 'בבקשה ממך, האכלנו מפסחך!' מפני שהיו עיפים מן הריח. אמר הקדוש ברוך הוא: 'אם אין אתם נמולין – אין אתם אוכלין!' מיד נתנו עצמן וימלו ונתעבר דם הפסח בדם המילה, והקדוש ברוך הוא עובר ונוטל כל אחד ואחד ונושקו ומברכו, שנאמר: 'ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמיק'."

בדברי המדרש, מצינו הנהגה שונה מהנהגה המקבלת. ההנהגה הרגילה בעולם הנה, שעל האדם לפתח פתח לפחות כהדו של מחט. לעשות את הצעד הראשון מצדו, ורק אז הוא זוכה לסייעתא דשמיא ממרומים. אולם כאן, מוצאים אנו הנהגה שונה: בלי שעם ישראל יעשו כל צעד מצדם – הקדוש ברוך הוא עורך אותם למול את עצמם, כדי שיוכלו להגאל!

את טיבה של הנהגה זו, נוכל להבין על פי המעשה שלפנינו: **אל חנותו של יהודי יקר, אשר עסק במכירת תשמישי קדשה,** נכנס ביום מן הימים יהודי, אשר נכר הנה בו כי הוא רחוק מעולמה של תורה כרחוק מזרח ממערב. ברגע הראשון, תהה המוכר לסבת בקורו של האיט בחנותו, ואולם רגע לאחר מכן, כבר התבררה התמונה במלאה, באשר שלף הלה מתיקו נתיק דהוי של תפלין, וספר: "את התפלין הללו מצאתי בין חפציו של סבי שנפטר, וברצוני למכרו. כמה תשלם לי עבורן?"

בכאב רב שמע המוכר את דבריו של היהודי. בתחלה, נסה למשכו בדברים, ולהציע לו כי יניח את התפלין בעצמו... ואולם לאחר שהלה הבחיר כי הדבר אינו בא בחשבון, וכל מבקשו הוא למכור את התפלין ולהרויח כמה גרושים במקום להשליכן אל פח

באמצע השדה של הקבוץ מתוך מנהרה שחפרו מעזה, כדי לבצע פגוע המוני ולחטוף אזרחים. בחסדי ה', המחבלים חסלו, מלבד מחבל אחד שהצליח להשתחל בחזרה למנהרה.

יד ההשגחה בספור תפיסת המחבלים הנה מפלגה ביותר:

בכל שנה, החטים של תקופת חדש תמוז נקצרות ונשמרות לשנה הבאה, כדי לעשות מהן קמח למצות השמורות לפסח, לכן ממחרים לקצור אותן בטרם ירטבו מהגשמים. אותה שנה היתה השנה שלפני שנת השמטה והיה צריך לקצור פמות כפולה של חטים בשל שנת השמטה המתקרבת, לכן חברי ה"בד"צ חפשו שדות חטה נוספים. הם מצאו את שדות החטה של קבוץ "סופה", בדרום הארץ, שם החטים הקדימו להבשיל.

חברי ה"בד"צ נכנסו לשדות אלו במסירות נפש של ממש כדי לקצור את החטים, שהרי היו אלה ימי מלחמה טרופים ובכל רגע נחתו טילים מכל עבר. ברוב ה', שומרי מצוה לא ידעו דבר רע, והקצירה הסתיימה ללא נפגעים.

המחבלים האזרחיים ידעו שבשדות אלו גדלות חטים, שהיו אמורות להיות מסוה עבורם, כך קוו שיוכלו להתקדם לכיוון בתי הקבוץ באין רואה. אך יד ההשגחה תכננה אחרת - במקום לפגש שבלים גבוהות שיסתירו אותם, הם הפתיעו לגלות שדה חרוש. בזכות כך, התצפיתנים יכלו לזהות אותם מיד כשעלו מהמנהרה והם חסלו. מי יודע מה היה קורה אלולא נקצרו החטים למצות, והמחבלים היו מצליחים להגיע עד לבתי התושבים... (מה אהבתי תורתך)

דקות ארע משהו מוזר: רצועת התרמיל שלי הסתבכה בין השיחים, וככל שנסיתי לחלצה - היא הסתבכה יותר ויותר... שני חברי, המשיכו להתנדב. אני הייתי האחרון בשורה, כך שהם אפילו לא הבחינו שניצנצתי. זו לא היתה אמונה להיות בעיני. הייתי יכול להשיגם בתוך דקה או שתיים, אולם אז, בדיוק באותו הרגע שבו הצלחתי סוף סוף לשחרר את הרצועה - נשמע פיצוץ אדיר! התברר, כי שני חברי עלו על מוקש, ונפצעו קשות!

מהרתי להזעיק עזרה במכשיר הקשר, רכב הפנוי הגיע כמעט מיד ופנה את הפצועים, ואני - נותרתי המום! בדקותי את עצמי שוב ושוב, ולא האמנתי: אפילו לא נשטרתי! אין לי ספק שרצועת התרמיל עכבה אותי בזכות רצועות התפלין... **נצחתי בזכות המצוה!** באותו הרגע החלטתי להניח תפלין מדי יום ביומו! הכריז בני, ובקש כי אקנה לו תפלין כשורות. והנה אני כאן. לא התעכבתי אפילו רגעו! סימנה האשה בהתרגשות.

המוכר האזין בהתרגשות לספור של האשה, וכשסיימה, מהר אל תוככי הקננת כדי לחפש זוג מתאים עבור הבן שלה. אולם אז, לפתע, נשמע קולו של הלוקח הקודם, שהגיע עם תפלין של סבו: "תן לי את התפלין שלי בחזרה... אני אניח אותם יום יום!" הכריז בהתרגשות והוסיף: "גם אני רוצה שישמרו עלי!" כפי הנראה, סבו בקש עליו רחמים מלפני פסא הכבוד, ושלח שליחה נאמנה כדי לגרם לנכדו להניח תפלין מכאן ואילך...

הרי לנו, כי לעתים, מסבה שאיננו יכולים להבינה, מעורר הקדוש ברוב הוא את האדם לחזור בתשובה, על אף שהאדם לא עשה מצדו אפילו צעד אחד, אולם זאת, רק לעתים נדירות, אולי בזכות אבות למשל... וכן בני ישראל: אמנם, מצד עצמם, לא היו ראויים להגאל, אלא שמפל מקום, כאשר הגיעה שעת הגאולה, בקש הקדוש ברוב הוא לגאם. (למדה)

מה בקש האיש שנצח את הכריש?

"ישמרתם את המצוות" (יב-יז) דרשו רבותינו ז"ל, 'מצוה הבאה לידי א' תחמיצנה' (מכילתא בא טו).

עשיר בנה לו טירה קסומה, מקפת בגן ובו פרחים ססגוניים. באמצע הגן היתה ברכה ענקית שבה שחה כריש גדול...

יום אחד, המניות שלו נסקו עד לב השמים והוא הרויח הון תועפות. מאחר שכבר לא ידע מה לעשות בכספו, קרא לכל מכריו והציע בשעשועי: "מי שיכנס לברכה ויצליח לשחות מקצה לקצה, אני מבטיח למלא את בקשתו!" איש לא העז לקפץ לברכה ולהתעמת עם הכריש האימתני, אך לאחר כמה דקות של דומיה קפץ אחד מהאנשים שעמדו שם אל תוך הברכה והתחיל לשחות בכל כחו, ונחם בגבורה בכריש שהזדנב לצדו. הכריש כמעט בלע אותו, אבל האיש הצליח בנס להתחמק ממנו ובשארית כוחותיו הגיע אל הצד השני של הברכה וצנח באפיסת כוחות.

"יפה מאוד!!! אתה אמיץ ביותר!!!" אמר בעל הבית העשיר בהנאה. "נו, מה שתבקש - אני מקים, אולם בקשה אחת בלבד!"

בעצבנות סגן האיש מבין שני הרועדות: "אני רוצה לדעת מי הרשע שהפיל אותי אל תוך המים!"

"טוב, אם זו בקשתך - אני כבר מקים ועדת חקירה. אגיש את טובי הבלשים ולא אתן לך אף אחד לעזוב את המקום עד שנחקר את העניין עד תם ונגלה את זהותו של האיש!"

אותו אדם יכול היה להיות עשיר בקלות, לבקש כסף רב, אך במקום לנצל את ההזדמנות, החמיץ אותה בגלל פגסו, הלא חבל!

גם ה' שהביא אותנו אל העולם, נתן לנו הזדמנות להיות מיליונרים בתורה ובמצוות. אך אנו מבזבזים את כחנו ואת זמננו על שטיות והבלים של העולם הזה! הנה נכיר בערך הזמן וננצל את מינו ללמוד תורה ולקיים מצוות, כי הימים שהולכים אינם חוזרים!

קניו התשע"ד, נחטפו ונרצחו שלשת תלמידי הישיבה: יעקב פרנקל, לגעד שטאר ואילי פרח, ה' יקם דמם. חטיפה זו, הובילה למבצע צבאי נרחב - מבצע "צוק איתן" - נגד ארגוני המחבלים בעזה. לא כאן המקום לפרט את כל נסי אותם ימים, שבהם נפלו למעלה מארבעת אלפי טילים בקל רחבי הארץ מאך שבע ועד חיפה, תל אביב ועד ירושלים. תודות לאיל-עליון, מספר האזרחים שנהרגו בערף היו ששה בלבד.

באותם ימי מלחמה, בי"ט תמוז תשע"ד, בשעה ארבע וחצי לפנות בקר, בקבוץ "סופה", השוכן בגבול עזה, זהו שלשה עשר מחבלים שעלו

הלכות כיבוד הורים ע"פ פסקי הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

לכבד את אביו שאינו שומר שבת לשמש כסנדק

שאלה: נולד לו בן, ואביו שעדיין אינו שומר תורה ומצוות מבקש ממנו שיכבד אותו לשמש כסנדק בבית המילה, האם ימלא הבן את בקשת אביו?

תשובה: מרן ה"אבי עזרי" זצוק"ל יעץ במקרה כזה, שהסבא ישב על כסא הסנדק, ויניחו על ברקיו את התינוק, ואדם כשר יניח ידיו מתחת לכר שעליו מנח התינוק ויחזיק בו באופן כזה, שאפילו בלי עזרת הסבא הסנדק יוכלו למול את התינוק, ובאופן זה הסנדק האמתי הוא לא הסבא שיושב על הכסא, אלא המחזיק בתינוק מתחת לכר.

ונראה לומר, שמכיון שהמחזיק הזה הוא הסנדק האמתי, הוא גם יפטר את המנין בו הוא מתפלל מלומר תחנון, כדין סנדק שפוטר מתחנון, כמבאר בשלחן ערוך (קלא, ד).

(באדיבות הרב בן ציון גולדברג ידלר שליט"א עורך הספר "למען יארכיון" (yadlerbengmail.com)

מבצע ענק! בהתחייבות ל-3 שנים
מזמינים מנוי מקבלים: עלון מטעמים לכל שבת וחג
15 לחודש
 *בהתחייבות לשנה 2 ספרים מתנה
מאתנה!
 נגן DOQQ איכותי
 6 ספרים לבחירה ועוד מתנות נוספות!
 1-800-39-39-38
 חש' בנק הדואר 4176112 • ביתן להזמין בעברית, אנגלית, רוסית וספרדית וכן לחו"ל • לעי' נרחמים בן שולמית, עדה בת מירה, רוזן בן עדה ודנה בת עדה ז"ל תנצ"ה